

KONVENTA PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE THEMELORE AMENDUAR ME PROTOKOLLIN NR. 11

Romë, 4.XI.1950

Teksti i Konventës është ndryshuar sipas dispozitave të Protokollit Nr. 3 (ETS Nr. 45), e cila hyri në fuqi më 21 shtator 1970, të Protokollit Nr. 5 (ETS Nr. 55), e cila hyri në fuqi më 20 dhjetor 1971 dhe të Protokollit Nr. 8 (ETS Nr. 118), e cila hyri në fuqi më 1 janar 1990, dhe përfshiu gjithashtu tekstin e Protokollit Nr. 2 (ETS Nr. 44) e cila, në përputhje me Nenin 5, paragrafin 3 të saj, ka qenë një pjesë përbërëse e Konventës që në datën e hyrjes së saj në fuqi, më 21 shtator 1970. Të gjitha dispozitat që janë ndryshuar dhe shtuar nga këto Protokolle janë zëvendësuar nga Protokollin Nr. 11 (ETS Nr. 155), që nga data e hyrjes së saj në fuqi më 1 nëntor 1998. Që nga kjo datë, Protokollin Nr. 9 (ETS Nr. 140), e cila hyri në fuqi më 1 tetor 1994, është shfuqizuar dhe Protokollin Nr. 10 (ETS Nr. 146) ka humbur qëllimin e vet.

Qeveritë nënshkruese, anëtare të Këshillit të Evropës.

Duke pasur parasysh Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut, të shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara, më 10 dhjetor 1948;

Duke pasur parasysh, se kjo Deklaratë ka për qëllim të sigurojë njohjen dhe zbatimin universal dhe efektiv të të drejtave të shpallura në të;

Duke pasur parasysh, se qëllimi i Këshillit të Evropës është që të realizojë një bashkim më të ngushtë midis anëtarëve të tij dhe se një nga mjetet për të arritur këtë qëllim është mbrojtja dhe zhvillimi i të drejtave të njeriut dhe i lirive themelore;

Duke ripohuar besimin e tyre të thellë në këto liri themelore që përbëjnë themelet e drejtësisë dhe të paqes në botë, ruajtja e të cilave mbështet kryesisht mbi një regjim politik demokratik nga njëra anë, dhe nga ana tjetër mbi një kuptim dhe respektim të përbashkët të të drejtave të njeriut nga të cilat varen;

Të vendosura si qeveri të shteteve evropiane, që shtyhen nga e njëjta frymë dhe që kanë një trashëgimi të përbashkët ideale, traditash politike, lirie dhe shteti të së drejtës, për të marrë masat fillestare për zbatimin kolektiv të disa prej të drejtave të shpallura në Deklaratën Universale,

Kanë rënë dakord sa më poshtë:

Neni 1¹

Detyrimi për të respektuar të drejtat e njeriut

Palët e Larta Kontraktuese i sigurojnë çdokujt brenda juridiksionit të tyre, të drejtat dhe liritë e përcaktuara në Seksionin I të kësaj Konvente.

Seksioni I Të drejtat dhe liritë

Neni 2²

E drejta për jetën

1. E drejta e çdo njeriu për jetën mbrohet me ligj. Askujt nuk mund t'i privohet jeta qëllimisht, me përjashtim të rastit kur zbatohet një vendim gjykatë pas dënimit për një krim për të cilin dënimi është parashikuar me ligj.

2. Privimi nga jeta nuk konsiderohet të shkaktohet në kundërshtim me këtë nen në rastet kur ky privim vjen nga përdorimi i forcës, që është jo më shumë se absolutisht i domosdoshëm:

¹ Titull i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

² Titull i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

- a) në mbrojtje të çdo personi nga dhuna e paligjshme;
- b) për të kryer një arrestim të ligjshëm ose për të parandaluar arratisjen e një personi të ndaluar ligjërisht;
- c) për të kundërshtuar, në përputhje me ligjin, një trazirë ose kryengritje.

Neni 3

Ndalimi i torturës

Askush nuk mund t'i nënshtrohet torturës ose dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore ose degraduese.

Neni 4

Ndalimi i skllavërisë dhe i punës së detyruar

1. Askush nuk do të mbahet në skllavëri ose në robëri.
2. Askush nuk do të shtrëngohet të kryejë një punë me dhunë ose të detyruar.
3. Për qëllim të këtij neni, termi “punë e kryer me dhunë ose e detyruar”, nuk përfshin:
 - a) çdo lloj pune që i kërkohet të kryejë zakonisht një personi të ndaluar në kushtet e parashikuara nga neni 5 i kësaj Konvente ose gjatë lirit të tij me kusht;
 - b) çdo lloj shërbimi i karakterit ushtarak ose, në rastin e kundërshtarëve të ndërgjegjes në vendet ku kundërshtimi i ndërgjegjes është i njohur me ligj, shërbimi që kryhet në vend të shërbimit ushtarak të detyrueshëm;
 - c) çdo lloj shërbimi që kërkohet në rast krizash ose fatkeqësish, që kërcënojnë jetën ose mirëqenien e komunitetit;
 - d) çdo lloj pune ose shërbimi që është pjesë e detyrimeve normale qytetare.

Neni 5

E drejta për liri dhe siguri

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë e të sigurisë personale. Askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj:
 - a) kur burgoset ligjërisht, pas një dënimi të dhënë nga një gjykatë kompetente;
 - b) kur arrestohet ose burgoset ligjërisht për moszbatim të një urdhri të dhënë nga gjykata në përputhje me ligjin ose për të garantuar përmbushjen e një detyrimi të parashikuar nga ligji;
 - c) kur është arrestuar dhe paraburgosur për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent, kur ka arsye të besueshme për të dyshuar se ai ka kryer një vepër penale ose kur ka motive të arsyeshme për të besuar se është e nevojshme që të pengohet të kryejë një vepër penale ose të largohet pas kryerjes së saj;
 - d) kur një i mitur ndalohet ligjërisht, për qëllim edukimi të mbikqyrur, ose për ndalimin e tij të ligjshëm, me qëllim që të çohet përpara autoritetit kompetent ligjor;
 - e) kur individët ndalohen ligjërisht për të parandaluar përhapjen e sëmundjeve infektive të personave të sëmurë mendërisht, alkoolistëve, narkomanëve ose endacakëve;
 - f) kur një person arrestohet ose ndalohet ligjërisht, me qëllim që të ndalohet hyrja e tij e paautorizuar në atë vend, ose për një person kundër të cilit është duke u kryer një procedurë dëbimi ose ekstradimi;
2. Çdo person i arrestuar duhet të informohet brenda një afati sa më të shkurtër dhe në një gjuhë që ai e kupton, për arsyet e arrestimit të tij dhe në lidhje me çdo akuzë që i bëhet.
3. Çdo person i arrestuar ose i paraburgosur në rrethanat e parashikuara në paragrafin 1/c të këtij neni, duhet të çohet menjëherë përpara një gjykatesi ose një zyrtari tjetër të autorizuar me ligj për të ushtruar funksione gjyqësore dhe ka të drejtë të gjykohe brenda një afati të arsyeshëm ose të lirohet në gjykim e sipër. Lirimi mund të kushtëzohet nga garanci për t'u paraqitur para gjykatës.
4. Çdo person, të cilit i është hequr liria me arrestim ose me burgim, ka të drejtë të bëjë ankim në gjykatë me qëllim që kjo e fundit të vendosë, brenda një afati të shkurtër, për ligjshmërinë e burgimit të tij

dhe të urdhërojnë lirimin, në qoftë se burgimi është i paligjshëm.

5. Çdo person, që arrestohet ose burgoset në kundërshtim me dispozitat e këtij neni, ka të drejtën e zbatueshme të dëmshpërblimit.

Neni 6³

E drejta për një proces të rregullt

1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalohet shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.

2. Çdo person i akuzuar për një vepër penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht.

3. Çdo i akuzuar për një vepër penale ka të drejtat minimale të mëposhtme:

a) të informohet brenda një afati sa më të shkurtër, në një gjuhë që ai e kupton dhe në mënyrë të hollësishme, për natyrën dhe për shkakun e akuzës që ngrihet ndaj tij;

b) t'i jepet koha dhe lehtësitë e përshtatshme për përgatitjen e mbrojtjes;

c) të mbrohet vetë ose të ndihmohet nga një mbrojtës i zgjedhur prej tij ose, në qoftë se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për të shpërblyer mbrojtësin, t'i mundësohet ndihma ligjore falas kur këtë e kërkojnë interesat e drejtësisë;

d) të pyesë, ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;

e) të ndihmohet falas nga një përkthyes, në qoftë se nuk kupton ose nuk flet gjuhën e përdorur në gjyq.

Neni 7

Nuk ka dënim pa ligj

1. Askush nuk mund të dënohet për një veprim ose një mosveprim, që në momentin kur është kryer nuk përbënte vepër penale, sipas të drejtës së brendshme ose ndërkombëtare. Po ashtu, nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ishte i zbatueshëm në momentin kur është kryer vepra penale.

2. Ky nen nuk do të ndikojë mbi gjykimin dhe dënimin e një personi për një veprim ose mosveprim, i cili, në momentin kur është kryer, quhej vepër penale sipas parimeve të përgjithshme të së drejtës, të njohura nga kombet e qytetëruara.

Neni 8⁴

E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare

1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private dhe familjare, banesës dhe korrespondencës së tij.

2. Autoriteti publik nuk mund të ndërhyjë në ushtrimin e kësaj të drejte, përveçse në shkallën e parashikuar nga ligji dhe kur është e nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, shëndetit ose moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të tjerëve.

³ Titull i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

⁴ Titull i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

Neni 9

Liria e mendimit, e ndërgjegjes dhe e fesë

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së mendimit, të ndërgjegjes e të fesë; kjo e drejtë nënkupton lirinë për të ndryshuar fenë ose besimin dhe lirinë, qoftë individualisht ose kolektivisht, publikisht ose privatisht nëpërmjet kultit, mësimdhënies, praktikave dhe kryerjes së riteve.

2. Liria e shfaqjes së fesë së tij ose besimeve të dikujt nuk mund t'i nënshtrohet kufizimeve të tjera, përveç atyre të parashikuara nga ligji dhe që përbëjnë masa të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, të shëndetit ose të moralit ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve.

Neni 10

Liria e shprehjes

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së shprehjes. Kjo e drejtë përfshin lirinë e mendimit dhe lirinë për të marrë ose për të dhënë informacione dhe ide pa ndërhyrjen e autoriteteve publike dhe pa marrë parasysh kufijtë. Ky nen nuk i ndalon Shtetet që të kërkojnë licencimin e ndërmarrjeve të transmetimit kinematografike ose televizive.

2. Ushtrimi i këtyre lirive që përmban detyrime dhe përgjegjësi, mund t'u nënshtrohet atyre formaliteteve, kushteve, kufizimeve ose sanksioneve të parashikuara me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare, integritetit territorial ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për mbrojtjen e shëndetit ose të moralit, për mbrojtjen e dinjitetit ose të të drejtave të të tjerëve, për të ndaluar përhapjen e të dhënave konfidenciale ose për të garantuar autoritetin dhe paanshmërinë e pushtetit gjyqësor.

Neni 11

Liria e tubimit dhe e organizimit

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së tubimit paqësor dhe të organizimit me të tjerët, duke përfshirë të drejtën e themelimit me të tjerë të sindikatave dhe të pjesëmarrjes në to për mbrojtjen e interesave të tij.

2. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk mund t'u nënshtrohet kufizimeve të tjera përveç atyre që parashikohen me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për ruajtjen e shëndetit ose të moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve. Ky nen nuk ndalon kufizime të ligjshme të ushtrimit të këtyre të drejtave nga pjesëtarë të forcave të armatosura, të policisë ose të administratës shtetërore.

Neni 12

E drejta për t'u martuar

Burri dhe gruaja, që kanë mbushur moshën për martesë, kanë të drejtë të martohen dhe të krijojnë familje, sipas ligjeve kombëtare që rregullojnë ushtrimin e kësaj të drejte.

Neni 13

E drejta për zgjidhje efektive

Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare.

Neni 14
Ndalimi i diskriminimit

Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.

Neni 15⁵
Derogimi në rastet e gjendjes së jashtëzakonshme

1. Në rast lufte ose rreziku tjetër publik që i kanoset jetës së kombit, çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund të marrë masa që iu shmangen detyrimeve të parashikuara nga kjo Konventë, veçse në shkallën më të vogël që e kërkon situata, me kusht që këto masa të mos jenë të papajtueshme me detyrimet e tjera sipas të drejtës ndërkombëtare.

2. Dispozita e mësipërme nuk lejon asnjë shmangie nga neni 2, me përjashtim të rastit të vdekjes që vjen si pasojë e akteve të ligjshme të luftës ose nga nenet 3, 4 (paragrafi 1) dhe 7.

3. Çdo Palë e Lartë Kontraktuese, që ushtron këtë të drejtë derogimi, mban plotësisht të informuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës për të gjitha masat e marra dhe arsyet pse ato janë marrë. Gjithashtu, ajo duhet të informojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës për datën në të cilën këto masa kanë humbur fuqinë dhe dispozitat e Konventës vihen sërish në zbatim të plotë.

Neni 16
Kufizime ndaj veprimtarisë politike të të huajve

Asnjë nga dispozitat e neneve 10, 11 dhe 14 nuk mund të konsiderohet se u ndalon Palëve të Larta Kontraktuese që të vendosin kufizime ndaj veprimtarisë politike të të huajve.

Neni 17
Ndalimi i shpërdorimit të të drejtave

Asnjë nga dispozitat e kësaj Konvente nuk mund të interpretohet se i jep një Shteti, grupimi ose individ, të drejtë që të përfshihet në ndonjë veprimtari ose të kryejë ndonjë akt që synon cënimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në këtë Konventë ose kufizime më të gjera të këtyre të drejtave ose lirive sesa është parashikuar në Konventë.

Neni 18
Kufiri i zbatueshmërisë së kufizimeve të të drejtave

Kufizimet e lejuara sipas kësaj Konvente ndaj të drejtave dhe lirive të sipërpërmendura nuk do të zbatohen për qëllime të ndryshme nga ato për të cilat janë parashikuar.

Seksioni II⁶
Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut

Neni 19
Krijimi i Gjykatës

⁵ Titull i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

⁶ Seksioni II i ri sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

Për të siguruar respektimin e zotimeve të ndërmarra nga Palët e Larta Kontraktuese të kësaj Konvente dhe nga Protokollat e saj, krijohet Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, në vijim referuar si “Gjykata”. Ajo funksionon në mënyrë të përhershme.

Neni 20
Numri i gjyqtarëve

Gjykata përbëhet nga një numër gjyqtarësh i barabartë me numrin e Palëve të Larta Kontraktuese.

Neni 21
Kriteret e ushtrimit të funksioneve

1. Gjyqtarët duhet të kenë karakter të lartë moral dhe të kenë kualifikimet e duhura për ushtrimin e funksioneve të larta gjyqësore ose të jenë juristë me aftësi të shquara.
2. Gjyqtarët janë anëtarë të Gjykatës me zotësi individuale.
3. Gjyqtarët, gjatë mandatit të tyre, nuk mund të ushtrojnë asnjë veprimtari të papajtueshme me kërkesat e pavarësisë, paanësisë ose angazhimit në veprimtarinë me kohë të plotë; çdo çështje që ka të bëjë me zbatimin e këtij paragrafi zgjidhet nga Gjykata.

Neni 22
Zgjedhja e gjyqtarëve

1. Gjyqtarët zgjidhen nga Asambleja Parlamentare për çdo Palë të Lartë Kontraktuese, me shumicën e votave të shprehura mbi bazën e një liste prej tre kandidatësh të emëruar nga Pala e Lartë Kontraktuese.
2. E njëjta procedurë ndiqet për plotësimin e Gjykatës në rast aderimi të Palëve të reja të Larta Kontraktuese dhe për zëvendësimin e vendeve të mbetura bosh.

Neni 23
Kohëzgjatja e mandatit

1. Gjyqtarët zgjidhen për një mandat gjashtëvjeçar. Ata mund të rizgjidhen. Megjithatë, mandatet e gjysmës së gjyqtarëve që dalin nga zgjedhja e parë mbarojnë pas tre vjetësh.
 2. Gjyqtarët, të cilëve u mbaron mandati në përfundim të afatit fillestar prej tre vjetësh, caktohen me short nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës menjëherë pas zgjedhjes së tyre.
 3. Për të siguruar, sa të jetë e mundur, rinovimin e mandateve të gjysmës së gjyqtarëve çdo tre vjet, Asambleja Parlamentare, para se të zhvillojë zgjedhje të mëpasme, mund të vendosë që mandati ose mandatet e një ose më shumë mandateve të gjyqtarëve që do të zgjidhen të jetë i ndryshëm nga gjashtë vjet, por jo më shumë se nëntë vjet dhe jo më pak se tre vjet.
 4. Kur ka më shumë se një mandat dhe kur Asambleja Parlamentare zbaton paragrafin e mësipërm, ndarja e mandateve bëhet me short nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës, menjëherë pas zgjedhjes.
 5. Gjyqtari i zgjedhur në vendin e një gjyqtari tjetër, të cilit nuk i ka mbaruar mandati, çon deri në fund mandatin e paraardhësit.
 6. Mandati i gjyqtarëve mbaron, kur ata mbushin moshën 70 vjeç.
 7. Gjyqtarët qëndrojnë në detyrë, deri kur zëvendësohen. Megjithatë, ata vazhdojnë të trajtojnë çështjet e marra në shqyrtim prej tyre.
-

Neni 24
Shkarkimi

Gjyqtari mund të hiqet nga detyra vetëm kur gjyqtarët e tjerë vendosin, me shumicë dy të tretash, se ai nuk u përgjigjet më kushteve të kërkuara.

Neni 25
Sekretaria dhe sekretarët ligjorë

Gjykata ka një sekretari, funksionet dhe organizimi i së cilës caktohen në rregulloren e Gjykatës. Gjykata asistohet nga sekretarët ligjorë.

Neni 26
Mbledhja plenare e Gjykatës

Gjykata, në mbledhje plenare:

- a) zgjedh, për një afat prej tre vjetësh, kryetarin e saj dhe një ose dy zëvendëskryetarë, të cilët mund të rizgjidhen;
- b) krijon Dhomat, për një afat të caktuar;
- c) zgjedh Kryetarët e Dhomave të Gjykatës, të cilët mund të rizgjidhen;
- d) miraton rregulloren e Gjykatës, dhe
- e) zgjedh Sekretarin dhe një ose disa zëvendëssekretarë.

Neni 27
Komitetet, Dhomat dhe Dhoma e Madhe

1. Për shqyrtimin e çështjeve që i paraqiten, Gjykata gjykon në komitete prej tre gjyqtarësh, në Dhoma prej shtatë gjyqtarësh dhe në një Dhomë të Madhe prej shtatëmbëdhjetë gjyqtarësh. Dhomat e Gjykatës do të ngrenë komitete për një periudhë kohe të caktuar.

2. Gjyqtari i zgjedhur në emër të një Shteti Palë në gjykim merr pjesë kryesisht në Dhomë dhe në Dhomën e Madhe, dhe në rast se nuk ka një gjyqtar ose ai nuk është në gjendje të marrë pjesë, Shteti Palë cakton një person që merr pjesë në cilësinë e gjyqtarit.

3. Në Dhomën e Madhe përfshihen gjithashtu Kryetari i Gjykatës, zëvendëskryetarët, kryetarët e Dhomave dhe gjyqtarë të tjerë të zgjedhur sipas rregullave të Gjykatës. Kur çështja i është kaluar Dhomës së Madhe në bazë të nenit 43, asnjë gjyqtar i Dhomës që ka dhënë vendimin nuk mund të marrë pjesë në të, me përjashtim të Kryetarit të Dhomës dhe gjyqtarit, që ka marrë pjesë në lidhje me Shtetin Palë të interesuar.

Neni 28
Deklarimi i papranueshmërisë nga komitetet

Një komitet, me votë unanime, mund ta deklarojë të papranueshme ose mund ta heqë nga lista e çështjeve një kërkesë individuale të paraqitur në bazë të nenit 34, kur një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm. Vendimi është përfundimtar.

Neni 29
Vendimet e Dhomave mbi pranueshmërinë dhe themelin

1. Në qoftë se nuk merret asnjë vendim sipas nenit 28, njëra nga Dhomat vendos mbi pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave individuale të paraqitura në bazë të nenit 34.

2. Dhoma shprehet mbi pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave ndërshtetërore, të paraqitura në bazë të nenit 33.

3. Vendimet mbi pranueshmërinë do të merren veçan, përveçse kur Gjykata vendos ndryshe në raste përjashtimore.

Neni 30

Heqja dorë nga juridiksioni në favor të Dhomës së Madhe

Në qoftë se një çështje në gjykim para një Dhome paraqet një problem serioz në lidhje me interpretimin e Konventës ose të protokolleve të saj, ose kur zgjidhja e një çështjeje mund të ketë një rezultat të papajtueshëm me një vendim të dhënë më parë nga Gjykata, Dhoma, në çdo kohë, para marrjes së vendimit, mund të heqë dorë nga juridiksioni i saj në favor të Dhomës së Madhe, me kusht që njëra nga palët e çështjes të mos ketë kundërshtime.

Neni 31

Kompetencat e Dhomës së Madhe

Dhoma e Madhe:

1. a) shprehet për kërkesat e paraqitura sipas nenit 33 ose nenit 34 kur njëra Dhomë ka hequr dorë nga juridiksioni sipas nenit 30 ose kur çështja i është kaluar asaj sipas nenit 43
- b) shqyrton kërkesat për mendimet këshillimore të paraqitura në bazë të nenit 47.

Neni 32

Juridiksioni i Gjykatës

1. Juridiksioni i Gjykatës shtrihet mbi të gjitha çështjet, që lidhen me interpretimin dhe zbatimin e Konventës dhe të protokolleve që i referohen asaj siç parashikohen në nenet 33, 34 dhe 47.
2. Në rast mosmarrëveshjeje për juridiksionin, vendos Gjykata.

Neni 33

Çështjet ndërshtetërore

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund t'i drejtohet Gjykatës për çdo shkelje të supozuar të dispozitave të Konventës ose të protokolleve të saj, nga një Palë tjetër e Lartë Kontraktuese.

Neni 34

Kërkesat individuale

Gjykatës mund t'i paraqiten kërkesa nga çdo person, organizëm joqeveritar ose grup individësh që pretendon se është viktimë e një shkelje prej njëres nga Palët e Larta Kontraktuese e të drejtave të parashtruara nga Konventa ose protokollet e saj. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të mos pengojnë në asnjë mënyrë ushtrimin efektiv të kësaj të drejte.

Neni 35

Kushtet e pranueshmërisë

1. Gjykata mund të marrë në shqyrtim çështjen vetëm pasi të jenë shterur mjetet e brendshme, sipas rregullave përgjithësisht të pranura të së drejtës ndërkombëtare dhe brenda një afati prej gjashtë muajsh nga data e marrjes së vendimit përfundimtar.
2. Gjykata nuk merr në shqyrtim asnjë kërkesë individuale të paraqitur sipas nenit 34, që:
 - a) është anonime; ose
 - b) është në thelb e njëjta me një çështje të shqyrtuar më parë nga Gjykata ose që i është nënshtruar një procedure tjetër për zgjidhje ose investigim ndërkombëtar dhe nuk përmban fakte të reja përkatëse

3. Gjykata deklaron të papranueshme çdo kërkesë individuale të paraqitur në zbatim të nenit 34, të cilën e konsideron të papajtueshme me dispozitat e Konventës ose të protokolleve të saj, haptazi të pabazuar, ose një shpërdorim të së drejtës për kërkesë.

4. Gjykata rrëzon çdo kërkesë që e konsideron të papranueshme në zbatim të këtij neni. Ajo mund ta bëjë këtë në çdo fazë të procedimit.

Neni 36

Ndërhyrja e palës së tretë

1. Në të gjitha çështjet para një Dhome ose Dhomës së Madhe, një Palë e Lartë Kontraktuese, ku kërkues është një nga shtetasit e tij, ka të drejtë të paraqesë komente me shkrim dhe të marrë pjesë në seanca.

2. Në interes të miradministrimit të drejtësisë, Kryetari i Gjykatës mund të ftojë çdo Palë të Lartë Kontraktuese, që nuk është palë në gjykim ose çdo person të interesuar, që nuk është kërkuesi, të paraqesë komente me shkrim ose të marrë pjesë në seanca.

Neni 37

Çregjistrimi i kërkesave

1. Në çdo fazë të procedimit, Gjykata mund të vendosë të heqë nga lista e çështjeve një kërkesë, kur rrethanat çojnë në përfundimin se:

a) kërkuesi nuk ka ndërmend ta vazhdojë çështjen; ose

b) çështja është zgjidhur; ose

c) për çdo arsye tjetër që, sipas Gjykatës, nuk justifikon vazhdimin e shqyrtimit të kërkesës.

Megjithatë, Gjykata vazhdon shqyrtimin e kërkesës kur këtë e kërkon respektimi i të drejtave të njeriut të garantuara nga Konventa dhe protokollet e saj.

2. Gjykata mund të vendosë rifutjen e një kërkesë në listën e çështjeve, kur e konsideron se rrethanat e justifikojnë këtë.

Neni 38

Shqyrtimi i çështjes dhe procedura e zgjidhjes me pajtim

1. Kur Gjykata deklaron të pranueshme një kërkesë, ajo:

a) vazhdon shqyrtimin e çështjes bashkë me përfaqësuesit e palëve dhe, kur është e nevojshme, ndërmerr një hetim, për kryerjen efektive të të cilit Shtetet e interesuara duhet të sigurojnë të gjitha lehtësitë e nevojshme;

b) vihet në shërbim të të interesuarve me qëllim që të sigurojë një zgjidhje me pajtim të çështjes, mbi bazën e respektit për të drejtat e njeriut, siç përcaktohen nga Konventa dhe protokollet e saj.

2. Procedura e kryer sipas paragrafit 1.b është konfidenciale.

Neni 39

Gjetja e një zgjidhje me pajtim

Në rast se gjendet një zgjidhje me pajtim, Gjykata heq çështjen nga lista nëpërmjet një vendimi, i cili përmban një paraqitje të shkurtër të fakteve dhe zgjidhjen e arritur.

Neni 40

Seancat publike dhe e drejta për t'u njohur me dokumentet

1. Seancat janë publike, përveç rasteve kur Gjykata në rrethana përjashtimore vendos ndryshe

2. Dokumentet e depozituara në sekretari janë të hapura për publikun, përveç rasteve kur Kryetari i Gjykatës vendos ndryshe.

Neni 41
Shpërblimi i drejtë

Kur Gjykata konstaton se ka pasur një shkelje të Konventës ose të protokolleve të saj, dhe nëse e drejta e brendshme e Palës së Lartë Kontraktuese lejon të bëhet vetëm një ndreqje e pjesshme, Gjykata, kur është e nevojshme, i akordon shpërblim të drejtë palës së dëmtuar.

Neni 42
Vendimet e Dhomave

Vendimet e Dhomave bëhen përfundimtare sipas dispozitave të nenit 44, paragrafi 2.

Neni 43
Kalimi i çështjes Dhomës së Madhe

1. Brenda një afati prej tre muajsh nga data e vendimit të një Dhome, çdo palë në çështje, në raste përjashtimore, mund të kërkojë kalimin e saj Dhomës së Madhe.

2. Kërkesa pranohet nga një kolegji prej pesë gjyqtarësh të Dhomës së Madhe, në qoftë se çështja ngre një problem serioz që ka të bëjë me interpretimin ose zbatimin e Konventës ose të protokolleve të saj, ose një çështje serioze të një rëndësie të përgjithshme.

3. Kur kolegji e pranon kërkesën, Dhome e Madhe shprehet për çështjen me vendim.

Neni 44
Vendimet përfundimtare

1. Vendimi i Dhomës së Madhe është përfundimtar.

2. Vendimi i një Dhome bëhet përfundimtar:

- a) kur palët deklarojnë se nuk do të kërkojnë që çështja t'i kalojë Dhomës së Madhe; ose
- b) tre muaj pas datës së vendimit kur nuk është kërkuar kalimi i çështjes në Dhomën e Madhe; ose
- c) kur kolegji i Dhomës së Madhe rrëzon kërkesën për kalimin e çështjes, sipas nenit 43.

3. Vendimi përfundimtar botohet.

Neni 45
Arsyetimi i vendimeve

1. Vendimet përfundimtare, si dhe ato që deklarojnë pranueshmërinë ose papranueshmërinë e kërkesave, arsyetohen.

2. Në qoftë se vendimi nuk shpreh tërësisht ose pjesërisht mendimin unanimit të gjyqtarëve, çdo gjyqtar ka të drejtë të japë një mendim të veçantë.

Neni 46
Fuqia detyruese dhe zbatimi i vendimeve

1. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër t'u binden vendimeve përfundimtare të Gjykatës në çdo çështje ku ata janë palë.

2. Vendimi përfundimtar i Gjykatës i dërgohet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr zbatimin e tij.

Neni 47
Mendimet këshillimore

1. Gjykata, me kërkesë të Komitetit të Ministrave, mund të japë mendime këshillimore për çështje ligjore që lidhen me interpretimin e Konventës dhe të protokolleve të saj.

2. Opinione të tilla nuk trajtojnë asnjë çështje që lidhet me përmbajtjen dhe shtrirjen e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në Seksionin e parë të Konventës dhe në protokollet e saj, ose me ndonjë çështje tjetër të cilën Gjykata ose Komiteti i Ministrave mund t'i duhet ta shqyrtojë si pasojë e ndonjë procedure të tillë, siç mund të përcaktohet në pajtim me Konventën.

3. Vendimi i Komitetit të Ministrave për t'i kërkuar Gjykatës mendime këshillimore merret me votën e shumicës së përfaqësuesve që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.

Neni 48
Juridiksioni këshillimor i Gjykatës

Gjykata vendos nëse kërkesa për mendim këshillimor që paraqitet nga Komiteti i Ministrave është në kompetencën e saj, siç përcaktohet në nenin 47.

Neni 49
Arsyetimi i mendimeve këshillimore

1. Mendimet këshillimore të Gjykatës arsyetohen.
2. Në qoftë se mendimi këshillimor nuk shpreh tërësisht ose pjesërisht opinionin e njëzëshëm të gjyqtarëve, çdo gjyqtar ka të drejtë të japë një mendim të veçantë.
3. Mendimet këshillimore të Gjykatës i komunikohen Komitetit të Ministrave.

Neni 50
Shpenzimet për Gjykatën

Shpenzimet për Gjykatën mbulohen nga Këshilli i Evropës.

Neni 51
Privilegjet dhe imunitetet e gjyqtarëve

Gjyqtarët, gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre, gëzojnë privilegjet dhe imunitetet e parashikuara në Nenin 40 të Statutit të Këshillit të Evropës dhe në marrëveshjet e lidhura në zbatim të këtij neni.

Seksioni III ^{7/8}
Dispozita të ndryshme

Neni 52⁹
Hetimet e Sekretarit të Përgjithshëm

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese, me kërkesë të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, jep shpjegim mbi mënyrën se si e drejta e saj e brendshme siguron zbatimin efektiv të të gjitha dispozitave të Konventës.

Neni 53¹⁰
Mbrojtja e të drejtave ekzistuese të njeriut

Asnjë nga dispozitat e kësaj Konvente nuk duhet të interpretohet sikur kufizon ose cënon të drejtat e njeriut dhe liritë themelore që mund të sigurohen nga legjislacioni i çdo Pale të Lartë Kontraktuese ose nga çdo marrëveshje tjetër në të cilën kjo Palë e Lartë Kontraktuese është palë.

Neni 54¹¹

Kompetencat e Komitetit të Ministrave

Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk cënon kompetencat që Statuti i Këshillit të Evropës i jep Komitetit të Ministrave.

Neni 55¹²

Përjashtimi i mjeteve të tjera të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve

Me përjashtim të ndonjë marrëveshjeje të veçantë, Palët e Larta Kontraktuese heqin dorë reciprokisht nga përfitimi prej traktateve, konventave ose deklaratave në fuqi ndërmjet tyre, për të zgjidhur me anë të ankimit, mosmarrëveshjet që rrjedhin nga interpretimi ose zbatimi i kësaj Konvente, në mënyra të ndryshme nga ato që parashikon Konventa në fjalë.

⁷ Titulli i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 1 (ETS Nr 155)

⁸ Nenet e këtij Seksioni rinumërohen sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

⁹ Titulli i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 1 (ETS Nr 155)

¹⁰ Titulli i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 1 (ETS Nr 155)

¹¹ Titulli i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 1 (ETS Nr 155)

¹² Titulli i shtuar sipas dispozitave të Protokollit Nr 1 (ETS Nr 155)

Neni 56¹³

Zbatimi territorial

1. Çdo Shtet, në momentin e ratifikimit ose në çdo moment tjetër të mëvonshëm, mund të deklarojë me njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës se kjo Konventë, në bazë të paragrafit 4 të këtij neni, do të zbatohet mbi të gjitha territoret ose mbi secilin nga territoret për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilëve është përgjegjës.

2. Konventa do të zbatohet për territorin ose territoret e caktuara në njoftim, tridhjetë ditë pas datës në të cilën Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të ketë marrë njoftim.

3. Në territoret e lartpërmendura, dispozitat e kësaj Konvente do të zbatohen duke marrë parasysh nevojat vendore.

4. Çdo Shtet, i cili ka bërë një deklaratë në përputhje me paragrafin e parë të këtij neni, në çdo rast të mëvonshëm, mund të deklarojë në emër të një ose më shumë territoreve të përmendur në këtë deklaratë, se pranon kompetencën e Gjykatës për shqyrtimin e kërkesave të individëve, të organizatave joqeveritare ose të grupeve të individëve të parashikuara në nenin 34 të kësaj Konvente.

Neni 57

Rezervat

1. Çdo Shtet, në momentin e nënshkrimit të kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, mund të formulojë ndonjë rezervë në lidhje me një dispozitë të veçantë të Konventës, në shkallën që një ligj në fuqi në atë kohë në territorin e tij nuk është në përputhje me këtë dispozitë. Sipas këtij neni, nuk lejohen rezervat me karakter të përgjithshëm.

2. Çdo rezervë e bërë në përputhje me këtë nen duhet të përmbajë një deklaratë të shkurtër të ligjit në fjalë.

Neni 58
Denoncimi

1. Një Palë e Lartë Kontraktuese mund të denoncojë këtë Konventë, vetëm pas kalimit të pesë vjetëve nga data e hyrjes së Konventës në fuqi për këtë palë dhe me një njoftim paraprak prej gjashtë muajsh drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, i cili informon Palët e tjera të Larta Kontraktuese.

2. Ky denoncim nuk mund të ketë si pasojë çlirimin e Palës së Lartë Kontraktuese në fjalë nga detyrimet e saj sipas kësaj Konvente lidhur me çdo akt që, po të përbëjë shkelje të këtyre detyrimeve, mund të jenë kryer nga ajo përpara datës në të cilën denoncimi hyn në fuqi.

3. Nën të njëjtat kushte që ndonjëra nga Palët e Larta Kontraktuese pushon së qënuri Anëtare e Këshillit të Evropës, pushon gjithashtu së qënuri Palë në këtë Konventë.

4. Konventa mund të denoncohet në përputhje me dispozitat e paragrafëve të mëparshëm përsa i përket çdo territori për të cilin ajo ka qenë deklaruar të zbatohet në bazë të nenit 56.

Neni 59
Nënshkrimi dhe ratifikimi

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrimin e Anëtarëve të Këshillit të Evropës. Ajo duhet të ratifikohet. Ratifikimet depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

2. Kjo Konventë hyn në fuqi pas dorëzimit të dhjetë instrumenteve të ratifikimit.

¹³Tekst i amenduar sipas dispozitave të Protokollit Nr 11 (ETS Nr 155)

3. Për çdo nënshkrues që do ta ratifikojë më vonë, Konventa do të hyjë në fuqi në datën e depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit.

4. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton të gjithë Anëtarët e Këshillit të Evropës për hyrjen në fuqi të Konventës, për emrat e Palëve të Larta Kontraktuese që e kanë ratifikuar, si dhe për depozitimin e mëvonshëm të çdo instrumenti ratifikimi.

Bërë në Romë, më 4 Nëntor 1950, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëlloj autentikë, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i dërgon kopje të njësuar me origjinalin secilit nënshkrues.